Heroikus fej

Alkotó	Aspertini, Amico Bologna, 1474 - Bologna, 1552
Készítés ideje	1505 körül
Megnevezés	festmény
Anyag	fatábla
Technika	olaj, tempera
Méretek	magasság: 37,5 cm szélesség: 36,6 cm
Leltári szám	55.224

Leírás

Amico Aspertini 1496-ban, Rómában nagyszámú rajzot készített ókori szobrokról és domborművekről. Archeológiai érdeklődéséhez bőven kapott tápot szülővárosában, az egyeteméről híres Bolognában, amelynek szellemi elitje szenvedélyesen gyűjtötte a történelmi és irodalmi asszociációkat ébresztő művészeti emlékeket. A heroizált múltnak hódol ez az 1503-1504 körül készült, domborművet imitáló, monokróm festmény is, amely talán egy akkoriban divatos Híres emberek (Uomini famosi) sorozathoz tartozott. A humanista témát a bizarr fantáziájú művész korántsem klasszikus harmóniával jeleníti meg. A magas homlokú, mélabús férfi arca szabálytalan, a göndörödő hajfürtök, a nyakszirtnél lebbenő szalag és a tóga kalligrafikus drapériája nyugtalanságot sugallnak. Elsőre tán észre sem vesszük, hogy a mellkép nem a faragott kőkeretben, hanem előtte jelenik meg, pedig az ábrázolás szuggesztív hatásában nagy része van ennek a leleménynek. A festmény-dombormű, szellemidéző ördöngösséggel, életre kel. (Tátrai Vilmos, 2015)

Proveniencia

Simor János érsek gyűjteménye, Bertinelli-gyűjtemény, 53. sz. (Luca Signorelli), 1878

Kiállítások

• 2015 St. Pölten, Diözesanmuseum, Meisterwerke aus dem Keresztény Múzeum Esztergom

Bibliográfia

• Vellodi, Kamini: Unhistorical Art History. The Case of Amico Aspertini. In: Newest Art History. What are the Paths of the Newest Art Histories? Szerk. Anna Sauer–Julia Rüdiger. Bécs, 2017, 50-75, 55-56, fig. 4
• Wolfgang Huber (szerk.): Meisterwerke aus dem Keresztény Múzeum; kiáll.kat; Sankt Pölten 2015. 147. (Tátrai Vilmos)
• Sallay Dóra: Nineteenth-Century Ecclesiastical Intellectuals and Early Italian Religious Art: Patterns of Collecting in Italy and Hungary. In: Sacred Possessions? Italy and Collecting Religious Art, 1500-1990. Szerk. G. Feigenbaum–S. Ebert-Schifferer. Los Angeles, Getty Publications, 2011, 104-118., 115, note 12
• Faietti, Marzia: 1506: Bologna crocevia del confronto. In: Crocevia e capitale della migrazione artistica: forestieri a Bologna e bolognesi nel mondo (secoli XV-XVI). Szerk. Sabine Frommel. Bologna, 2010, 147-164., 156-157
• Sallay Dóra: Raffaele Bertinelli és reneszánsz képtára. Egy műgyűjtemény útja Rómától Esztergomig. Esztergom, 2009, 59-60, 65, 93, 151, XXXI. sz., korábbi irodalommal (Amico Aspertini)

• Amico Aspertini 1474–1552: artista bizzarro nell’età di Dürer e Raffaello. Bologna, Pinacoteca Nazionale. Szerk. Emiliani, Andrea–Daniela Scaglietti Kelescian. Milánó, 2008, 108–109, 13. kat. sz. (ua., 1505 k.)
• Chiusa, Maria Cristina: Alessandro Araldi. La "maniera antico-moderna" a Parma. Párma, 1996
• Faietti, Marzia – Daniela Scaglietti Kelescian: Amico Aspertini. Modena, 1995., 91, 126, 128, 15. kat. sz. (ua., 1503–1504 k.)
• Tátrai Vilmos, in Keresztény Múzeum 1993, 240, 125. sz. (ua., 1497 k.)
• Tátrai Vilmos: Az esztergomi Keresztény Múzeum néhány sienai festménye. Művészet, XXIV/5 (1983), 32–35., 3 (ua., 1496 k.)
• Venturoli, Paolo: Amico Aspertini a Gradara. Storia dell’Arte, 1/4 (1969), 417–432., 419, 431: 72. j. (ua., 1496–1497 k.) Mucsi András: Az esztergomi Keresztény Múzeum Régi Képtárának katalógusa. Budapest, 1975, 52, 260. sz.
• Boskovits Miklós-Mojzer Miklós-Mucsi András: Az esztergomi Keresztény Múzeum képtára (Budapest, 1964. Akadémiai Kiadó), 86 (ua.)
• Prokoppné Stengl Marianne: A Keresztény Múzeum első évtizedei. Annales Strigoniensis I., 1960, 89-101, 99
• Mojzer Miklós: Az esztergomi Keresztény Múzeum képtárának útmutatója. Budapest, 1958, 10 (ua.)
• Genthon István: Esztergom műemlékei. Magyarország műemléki topográfiája I. Esztergom. Szerk. Gerevich Tibor. Budapest, 1948, 61 (ua.)
• Berti Toesca, Elena: Arte italiana a Strigonia. Dedalo, XII (1932), 933–960., 958–959 (ua.)
• Gerevich Tibor: Esztergomi műkincsek. In Prímás Album. Dr. Serédi Jusztinián Magyarország Bibornok Hercegprímása tiszteletére. Budapest, 1928, 179–263., 232 (ua.)
• Gerevich Tibor: A külföldi és az ujabb magyar mesterek a primási képtárban. Az Újság, 14. évf. 200.sz., 1916. júl. 20, 3-4, 3 (Aspertini)
• Maszlaghy Ferenc: Az esztergomi Herczegprímási Képtárban lévő művek jegyzéke (II. kiadás). Esztergom, 1891, 67. sz. (Luca Signorelli)
• Maszlaghy Ferenc: Az esztergomi Herczegprímási Képtárban lévő művek jegyzéke. Esztergom, 1878, 67. sz. (Luca Signorelli)